

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 2 (2304) 2004 m. sausio mėn. 28 d.

Eina 46-tus metus

Melbourne

Visi sutiktieji brangūs ir mieli lietuviai!

Per 15 svetur gyvenimo metų pro akis prabėgo ne tik daug šalių, bet dar daugiau veidų, iš kurių daugelis įsirėžė man ne tik į atmintį, bet ir širdį. Džiaugiuosi, kad gerasis Dievas man leido Jus, dosnius, darbščius, išvysti, išsiligusius savo Tėvynės, vienokiu ir kitokiu būdu besistengiančius. Jai padėti ir Jos neužmiršti. Didžiulėje per tiek metų daugelyje lietuviškų bendruomenių minioje mane sužavėjo kūrybingos, energingos, veiklios ne tik bažnytinio, istorinio, sportinio, kultūrinio, etninio, bet ir asmeninio gyvenimo srityse pasižymėjusios asmenybės, daugybė tų, kurie buvo ir gal yra tylūs, uždaresni, nedrąsesni ir, regis, niekuo ypatingai iš visos aplinkos neišsiskiriantys asmenys.

Kokių nuostabių sielų turi Lietuva pasaulyje – Australijoje, Amerikoje, Europoje, Azijoje, kur ne sykį suradau lietuvių, kurie taip ilgėjosi savojo krašto, taip gėidavo išgirsti lietuvišką žodį.

Kokios buvo linksmos akys vienos marijampolietės moters akys, kai ji, išvydusi tautiniais raštais kunigo stulą, reumatą sutrauktas

pirštais glostė kiekvieną spalvotą siūlą ir vos ne su ašaromis klausė, kas ją nuadė. Koks buvo Sajaną kalnuose kitos lietuviškos moters džiaugsmas, kai ji išgirdo lietuvišką žodį ir dainą prie savo slenkščio, kurį labai retai kas per dešimtmečius peržengdavo, kai ji buvo ištrepta iš tėvynės.

Kaip buvo smagu pamatyti Vandenyne pakrantėje, vienoje Seattle miesto įkalmėje įsitaisius savo būstą lietuvių, kurie matydavo didingus transatlantinius laivus, skrodžiančius bangas ir plaukusius į Aliaską.

Kaip buvo gera išvysti Afrikoje, Kenijos kalnų pakrausėse suklupusius mūsų tėvynainius maldoje per šv. Mišias, kurias aukėjo vienas mūsų vyskupas su dviem kunigais. Kiek prisiminimų iš Italijos, Filipinų, Brazilijos, Urugvajaus, Argentinos? Visuose penkiuose žemynuose buvo sutikta šitiek nuoširdžių, geranorių, praprastų ir mielių tautiečių, su kuriais ne vien kalbėjau, bet ir Dievą, savo žemę prisiminėme, bėdomis ir vargais dalijomės.

kun. Kazimieras Ambrasas SJ

Dėkingas visoms lietuvių bendruomenėms, kur tik mano koja buvo įkėlus. Ypatingai ten, kur man teko susitikti su kunigais, su parapijiečiais, vadovauti dvasiniams susitelkimams, taip pat keliauti su daugeliu bičiulių.

Dėkingas tiems, kurie mane šapu ar lapu šelpė, dalijosi duonos kąšniu, lydėjo, gelbėjo, patarė, netgi kritikavo ar kai kas neapkentė. Todėl atsiprašau tų, kuriems gal

Mielieji bičiuliai,

Nuoširdžiausi sveikinimai Jums iš Jaunimo sodybos Lietuvoje, kur praleidau šv. Kalėdų šventes kartu su savo mama, kuriai jau 90 metų ir jaunimui iš artimų apylinkių, ypač iš neturtingų, nelaimingų šeimų, kurioms reikalinga visokeriopa pagalba.

Apie 10 km. nuo Klaipėdos, ant mano buvusių senelio žemių, yra įkurta ši sodyba. Po 60 metų tremties čionai sugrįžo ir mano mama. Dabar ji turi užduotį – pabūti mama ir močiute tam jaunimui, kuris negali patirti tokios laimės savo namuose. Jau ketveri metai kai veikia ši sodyba: vasarą vyksta įvairiausių stovyklų su jaunimo iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos ir net iš Afrikos. Metų bėgyje, savaitgaliais, čionai atvyksta

vaikai ir jaunimas iš artimų apylinkių bei Klaipėdos sąslyvyno, kuriame laisvu laiku jie turi progą užsidirbti kišenpinigių rinkdami šiukšles, butelius, dėzes ir pan. Iš dalies ir jų tėvams sąslyvynas – pagrindinis pragyvenimo šaltinis. Kaip jie pragyvena sąslyvynė, lengva įsivaizduoti. Prieš metus vienas vaikas iš ten, man sakė, kad per Kalėdas nenorėtų būti namuose. Tokie ten ir namai... Ypač baisu žiemą, todėl daugelis iš tų vaikų prašė per šventes pabūti čia, sodyboje. Šioje sodyboje pastoviai dirba trys auklėtojos ir savaitgaliais talkina du studentai bei keletas gimnazistų. Esu giliai nustebintas ir dėkingas Dievui bei geraširdžiams žmonėms, kad ši sodyba taip teigiamai vystosi ir

jaučiama jos gera įtaka aplinkiniams, vaikams ir jaunimui, kuris čia ateina. Prieš šv. Velykas paprašius jaunimo parašyti apie save, viena penkiolikmetė parašė: "Gyvenimas manęs neapdovanojo didžiule laime ir geru materialiniu gyvenimu, tačiau apdovanojo jausmais, gera nuojauta. Aš džiaugiuosi, jog man kliuvo tokia dalia, nes jeigu Dievas taip norėjo, tai reiškia taip geriau. Aš svajoju, kada nors įkurti tokią sodybą, kuri padėtų tokiems vaikams, kurie nori kai ką gyvenime pasiekti, bet neturi tam galimybių." Taigi, gerumo dvasia jau rado savo kelią į jaunus širdis. Turi vilties, kad Jaunimo sodyba padarys teigiamą įtaką jaunimui, ypač neturtingam, kuris gyvena sunkiomis šeimyninėmis sąlygomis.

Kyla klausimas, iš kur finansai ir kas visa tai palaiko? Nors iš pradžių buvo sulaukta stambesnės pagalbos iš Vokietijos televizijos, bet pagrindas lieka paprastų žmonių nuoširdi meilė, kaip antai ligonė moterėlė iš Kauno, kuri atidavė savo santaupas. Esu įsitikinęs, ir ateityje, sodyba remsis gerų žmonių meile.

Vasario mėnesį ketinu vykti į Kanadą, kur dėka geraširdžių tautiečių, jau penkerius metus veikia Jaunimo sodybos fondas. 2004-ųjų metų rudenį vyksiu į Australiją. Ten taip pat veikia Jaunimo sodybos fondas įkurtas tenyksių tautiečių, kai prieš dvejus metus, per šv. Velykas, lankiausi ir pravedžiau kolektyvas. Iš Australijos lietuvių sulaukėme

kokį skersą žodį ištariau, gal ne taip pasielgiau ar ko nors nepadariau, įskaudinau ar nusikaltau. Tegul Aukščiausias apdovanoja visus mano sutiktuosius geradarius, bičiulius, bendražygius, pagalbininkus ir mano priešus didelėmis malonėmis, teapdalija juos dovanomis, kad jiems nepristigtų gerumo man atleisti, jeigu kur nors ir kam nors nusižengiau žodžiais, darbais, savo elgesiu ar aplaidumu.

Prisimenu Jus prie altoriaus, kasdien laiminu Jus iš tos vietos, kur aukojama nekruvinoji Jėzus Kristaus Auka, kad Jums Dievas padėtų, žmonės, ypač artimieji, giminės ir bičiuliai gerbtų, ypač, kad Dangus nepagailėtų Jums reikalingų jėgų, ryžtingai išbristi iš visokių pasitaikančių šiuose laikuose painiavų, būtumėte džiaugsmingai priimti ten, kur nėra ašarų, skausmo, pykčio, melo ir kitų mūsų meto žmoniją varginančių nelaimių, negandų ir neramumų.

Už viską dėkoju, linkiu Jums giedrių dienų, išvermės, Viešpaties palaimos ir negežstančio ryžto, kuris Jums neleisėtų sumažinti troškimo kasdien vis kilti aukščiau, pamatyti, sužinoti daugiau, siekti kur kas kilniau ir dažniau glaudis prie mūsų Marijos, mūsų Mergelės, Motinos ir Užtarėjos. Teneblėsta Jūsų ryžtas daryti gera, blaiviau mąstyti, drąsiau žengti į ten, kur laukia mūsų visų Amžinoji Laimė, kurios iš mūsų neatims nei pavojai, nei grasinimai, nei vargas, nei apkalbos, nei mažos asmeninės, nei globalinės nelaimės. Tėbūna Jums ne tik dangus, bet ir Jūsų veidas giedras, tevyrauja Jūsų širdyje ramybė, gerumas, taika ir meilė.

Jums spaudžia ranką
kun. Kazimieras
Čikaga-Kaunas Jėzuitų namai
Rotušės a. 9 Lithuania 2000.

brangių lietuviškų knygų, kurios sudaro mūsų dabartinės bibliotekėlės branduolį.

Pavasarij tikimės turėti savo ekologinį ūkį. Tvirtai jau baigiami statyti. Tai bus ir pragyvenimo šaltinis, ir auklėjamoji priemonė jaunimui. Būdamas gamtoje ir dirbdamas su gyvuliais, jaunimas galės patirti, kiek gamta suteikia džiaugsmo ir harmonijos.

Kaip su Afrika? Ačiū Dievui, ten jau išmoko savarankiškai tvarkytis ir man tik retkarčiais tenka juos aplankyti. Vasarą, man ten nebūnant, vienam mėnesiui, nuvyko kanadietis mokytojas iš Hamiltono. Jis liko labai nustebintas, kad sodyboje Ruandoje (nors ten nebūna nei vieno balto žmogaus), viskas taip sklandžiai vyksta. Prieš išvykstant, šitas kanadietis turėjo parduoti namą ir pirkti pigesni, kad turėtų pinigų kelionei.

Aš širdyje džiūgauju ir sau tariau: "Kol pasaulyje yra tokių žmonių, ateitis bus šviesi ir nepritruks meilės! Šis mokytojas ir kviečia mane į Torontą ir Hamiltoną, kur išjudino televiziją, mokyklas, laikraščius, kad galėtų padėti vaikams ir jaunimui Ruandoje (jų yra virš 300) ir paremtų ten neseniai įkurtą mūsų gimnaziją.

Tat tęsiu su pasitikėjimu ir viltimi, kad pradėti darbai bus palaiminti dėka gerų žmonių, kuriuos tenka sutikti savo "klajonėse". Dar kartą jums visiems linkiu visokeriopos palaimos ir džiaugsmo.

Dėkinga širdimi ir malda kunigas Hermanas Šulcas ir jaunimas Afrikoje ir Lietuvoje.

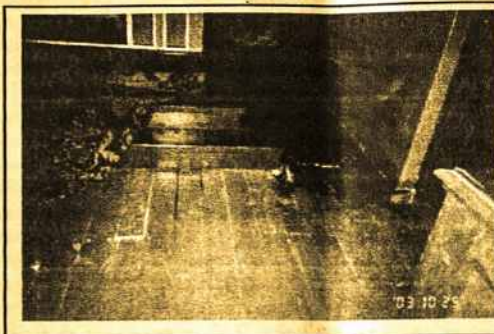

...Besileidžianti saulė raibuluoja spinduliais, ilgais kaip rugių akuotai, per laukus, dirvas. Jie, pasišokinėdami nubėgę įsibrenda vandenin, tada pasišiaušusiam paviršiuke atsispindintis Lėno bažnyčios bokštas nutįsta per švendrėmis apsupatą, alksniais, gluosniais apdabintą bemaž keturių kilometrų ilgio ir apie aštuonių šimtų metrų pločio turintį Ukmergės apskrities ežerą. Prie jo iš šiaurės prisiglaudęs to paties pavadinimo bažnytkaimis ir iš kitos pusės – buvusio Lietuvos prezidento A. Smetonos dvaras. Štai iš Vadoklių, kur dar neseniai apsigyveno naujai paskirtas Vidmantas Kareckas, ateina į bažnytėlę pasimelsti. Jis, susimąstęs, giliau atsidūsta, stebėdamas per visą ežero ilgį šiaušiamas ir negailestingai vakaro genamas bangele, paskui pamažu atsirakina smailabokštės bažnyčios duris.

Dar spėja mažumėlę pamąstyti apie praeitį. Taip, ne kartą skaitė ir dabar gerai žino, kad Lėno kaimas minimas XVIII amžiaus aktuose. Anuomet šio amžiaus pabaigoje jis priklausė Mozūrijos žemės teisėjui Przyborui, o 1930 m. čia buvusios 74 sodybos su 345 gyventojais. Per tą laiką kun. J. Kazakevičiaus ir J. Laugalio rūpesčiu pastatyta mūrinė šv. Antano Paduviečio bažnyčia, anuomet buvusi Vadoklių filija. 1933 m. šių maldos namų vidus išpuostas prezidento A. Smetonos lėšomis. Po 2 m. jai pristatytas ir šiandien tebestovi tas pats bokštas. Lėno bažnyčia II pasaulio karo metais turėjo daugiau nei 1000 katalikų ir priklausė Taujėnų valsčiui. Sovietmečiu čia buvo įsteigta apylinkė ir "Ateities" vardu

Lėno ežero pakrantėje

kun. Kazimieras AMBRASAS SJ

Sulūžę bažnyčios grindys prie didžiojo altoriaus. Pavojinga ir sudėtinga vaikščioti...

pavadintas kolūkis, kurio centras ir buvo Lėno bažnytkaimis. Kunigas žino, kad ši vietovė gavo vardą nuo ežero. O jį vietos tarme lėnas reiškia tą patį, ką ir lėtas, ramus, romus...

Tačiau dabartiniam klebonui ne vien tik istorija rūpi. Žiūrėk, jis, sakydamas pamokslus, vis dirščioja į šios bažnyčios grindis, nes sekmadienį ir per šventes, eidamas su šlakstykle viduasliu, vos kartais nepargriūva: užsikabina koja už kokios braškančios, sutrūnijusios gindų lentos atplaišos, tai, žiūrėk, kad tik kunigiško drabužio neperplėštum. Bepigu tiems klebonams, kurie vos tik po Nepriklausomybės atgavimo iš anksto suskubo savo šventoves atnaujinti ir sutvarkyti. O ką jam daryti, dar taip neseniai pradėjus čia kunigšką tarnystę. Per šitiek metų (jau 70) nūnai nebeliko nuo prizidento laikų nei tų puošmenų, nei tų buvusių lakuotų lentų, nei to lubų blizgesio, kuriuo taip gėrėjosi ir prieš kitas parapijas girdavosi anuometiniai Lėno maldininkai. Šiandien jau

verkiant reikia grindis pakeisti, sienas ir lubas perdažyti, ir kas svarbiausia, jau net stogą būtina reikia peržiūrėti, o gal net ir visą iš naujo perdengti, - čia vienur, čia kitur lietingomis dienomis varva per skylės ir gadina visas sienas, lubas, grindis. Tačiau iš kur paimsi lėšų?

Surenka kelias dešimtis litų sekmadieniais atvažiuojo kunigas, o tiek jų ne tik žvakėms, bet ir kitiems būtiniesiems religiniams reikmenims neužtenka.

Štai ir dabar vienoje, kitoje vietoje pasilenkęs prie sutrūnijusių grindų žiūri, krapštinėja ir galvoja: kreiptis į savivaldybę, į seniūniją, į vyskupiją? Lygiai kaip toje prieškarinėje dainoje: "Slapias kaip grybas lankau valdybas, visur man sako nėra tarnybos..." "Visiems trūksta lėšų. Daugiau dejuoja negu dainuoja. Darbų begalės, prašymų – dar daugiau, o tuos negausius rėmėjus prašytojai už skverno tampo. Kokia išeitis? Supranta kunigas, kad reikia kažką daryti. Ieškotis pats, rūpinkis, iš žemių kask, bet užslenkančiame, žolėmis ir ajerais, dumbly aptekusiame Lėno ežere tinklus mesti ir, žuvis pardavus, iš pelno bažnyčią remontuoti. Antri siūlė paežerėje kokį nors fabriką pastatyti. Treti – linus auginti. Nė vienas pasiūlymas kunigui netinka. Ne tam tikęs: nei tinklų nusipirksi, nei tų žuvų apščiai prisigaudysi, nei to fabriko pastatysi, nei tų linų prisiauginsi. Todėl ir vaikšto kunigas Vidmantas po bažnyčią, giliai susimąstęs, raktais

skambtelėdamas, retkarčiais į viršų, palubėn žvilgterėdamas. Tačiau prieina jis arčiau prie sutrūnijusio altoriaus ir suklumpa. Kiek jis ten meldėsi ir kiek šiandien meldžiasi, tik vienas Dievas težino. Tačiau nusprendė ne vien Dievo, šventųjų maldauti, bet ir žmonių. Gal atsiras tų Lėno, Vadoklių ir kitų parapijiečių, kurie pasklidę Lietuvoje, užsienyje, užjūriuose, o ir kitų, kuriems Bažnyčios reikalai nėra svetimi, kad ne tik tą istorinę Lėno bažnyčią paremtų, sutvarkyti padėtų, bet ir gerumo šventovę Viešpatyje statytų. Kunigas tiki, kad tikrai atsiras geros valios aukotojų tiek pačioje Tėvynėje, tiek ir svetur, todėl sutiko duoti savo adresą:

kun. Vidmantas Kareckas,
Tulpių g. 1, Vadokliai, LT-5364
Panevėžio r., Lithuania, tel. (45) 55
66 38, mob. tel. +370 687 56428

Bank duomenys,
persiunčiant dolerius:
Correspondent Bank: Deutsche
Bank Trust Company Americas,
(Bankers Trust Co.), New York
SWIFT: BKTRUS33, Fed/
ABA: 021001033.

Beneficiary's bank:
Hansabankas, Savanoriu 19,
Vilnius

SWIFT: HABAKLT22
Beneficiary's Acc. No.
10081752811

Beneficiary: LENO
PARAPIJA

Iš anksto dėkoja dabartinis klebonas visų savo parapijiečių ir maldininkų vardu tiems, kurie šapu ar lapu prisidės prie šios bažnyčios atstatymo ir remonto darbų, kurie nedelsiant jau pradėtini, būtini ir reikalingi, nes nei maldininkams, nei atvykusiems iš toliau svečiams, nei pačiam šios parapijos ganytojui neįjauki ir nemalonu įeiti į braškančiomis grindimis, apipelijusiomis sienomis atrodančią istorinę šventovę, kuri dešimtmečiais puikavosi tarp kitų kaimynių. Tegul Dangus atlygins visiems, kas išgirs šį Lėno krašto žmonių pagalbos šauksmą.

Nuoširdžiai dėkoju Tėvui Kazimierui Ambrasui SJ už straipsnyje nušviestą išties labai liūdną Lėno bažnyčios būklę.

2004-08-08 minėsimė Antano Smetonos, buvusio Lietuvos Prezidento, 130-ąjį gimimo jubiliejų. Norėčiau nuoširdžiai visus pakviesti į šią šventę, tačiau reikalinga atlikti būtinausius bažnyčios remonto darbus. Viliuosi ir tikiu, kad tikrai atsiras geros valios, norinčių ir galinčių finansiškai paremti šią mūsų tautos šventovę.

Pridedu keletą nuotraukų, atspindinčių dabartinę bažnyčios būklę.

Pagarbiai – Lėno bažnyčios klebonas Vidm. Kareckas

TĖVIŠKĖS AIDAI

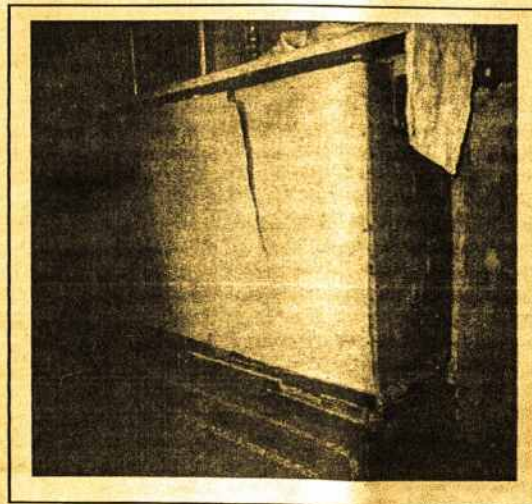
18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštaitienė.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

Prie altoriaus grindys po raudonu taku, prikaltu vinimis – siūbuoja. Altorius – supuvęs taip pat...

Gyvojo Rožančiaus Brolija
sausio mėnesį meldžiasi už lietuvių šeimų
sugyvenimą ir jų šventumą.

VADOVAS VISADA ATSAKINGAS UŽ SAVO KOMANDĄ

Edmundas SIMANAITIS

Lietuvos valstybės istorijoje analogų neturintis paksogeito skandalo tyrimas tebevyksta. Šis vyksmas reikalingas ir laudingas visiems: tiems, kurie, laukdami mesijo, fiurerio ar gelbėtojo, žadančio negaišiuojant ir visur "padaryti tvarką", naiviai patikėjo profesionaliai dirbusių populistų nupiešta regimybė ir tiems, kurie suvokė demokratijos teikiama galimybę piliečiams savo valstybėje tvarką pasidaryti patiems, tačiau pasinaudoti ja šį kartą nesugebėjo. Valstybės vadovo vaidmuo be jokių abejonių abiem atvejais išskirtinai svarbus. Kai kurie mūsų kaimynai, jausdami, kad dar neatėjo palankus metas suteikti neprašytą "brolišką pagalbą" Lietuvai, tebeuoseleja viltį turėti Lietuvoje bent jau kišeninį prezidentą, kišeninę vyriausybę ar kišeninį seimą.

Garsūs rinkiminiai pažadai per pusmetį valstybėje "padaryti tvarką" ir abejoti neleidžiantys tvirtinimai "pradėti reformas", kurios kaip mat pagerins "skurdinamos liaudies" gyvenimą, buvo panašūs į mėginimus atnaujinti iš istorijos savartyno ištrauktus propagandinius tauškalus apie komunisto rojus kūrimą. Beje, "permainų" planuotojai iš "artimojo užsienio" absoliučiai griežtai nutylėdavo, kad "rojus" buvo kuriamas smurtu ir prievarta, kurio iškaba nūdien – genocidas. Apie kokias permainas ir pastangas įveikti tų "permainų baimę" sukosi kalba?

Lietuva formavo savo vidaus ir užsienio politiką, kaip nuoseklų ir aktyvų rengimąsi integruotis į Vakarų kolektyvines sistemas – NATO ir Europos Sąjungą. Reformos buvo pradėtos ir sėkmingai vykdomos. Lietuva, pertvarkydama krašto apsaugos sistemą, pirmavo tarp visų kandidačių į NATO. Namų darbai, rengiantis į Europos Sąjungą, buvo atliekami stropiai. Savaimė suprantama, kad tokia reikalų eiga negalėjo tenkinti imperines ambicijas tebeuoselejančių kaimynų.

Prezidento rinkimų kampanijos atmosferoje nuolatos tvyrojo skaudų nerimą keliantis klausimas – nejaugi "tautos gelbėtojai", būnydami apie savo neįvardytas "permainas" mėginus sustabdyti sėkmingai plėtojamas esminės svarbos Tautai ir Valstybei reformas? Istorinės patirties nepamiršusiems piliečiams buvo aišku, kad "artimasis užsienis" labai suinteresuotas kaip nors pakeisti jau įsibėgėjusias reformas. Vien šio esminio momento suvokimas rodė kokia didžiulė grėsmė iškyla valstybės saugumui.

Spėjimai pasitvirtino su kaupu, o VSD neapvylyė. Laiku ir taikliai – nenuginčijamais faktais į dešimtuką! Štai, ir regime dar prieš metus sunkiai nuspėjamą vaizdą. Prezidentas – valstybės vadovas, vyriausiasis kariuomenės vadas, moralinis tautos simbolis – apsuptyje jo paties pasirinktos (?) komandos, kurios ryšiai su Rusijos mafija ir slaptosiomis tarnybomis kiekvieną dieną paryškinami naujomis atskleidžiamomis aferomis.

Jei vienas iš prezidento komandos narių suklyptų, galbūt tokį atvejį reiktų priskirti atsitiktinumui. Tačiau šluojamas lauk visas pulkas patarėjų ir kitokių prielipų! Jie šalinami ne prezidento valia, o

sukrečiančių faktų akivaizdoje, kai jau nieko neveikti ar klausytis demagogiškų paistalų apie "šamokslą prieš prezidentą" prilygtų valstybės išdavystei. Kaip paaiškinti tokį totalinį vyksmą? Ar prezidentas pats apsiriko, ar jam buvo įpiršti į komandą tie įtartinos reputacijos asmenys, iš pricipo jau nėra svarbu. Visada už komandą, jos profesionalumą, jos lojalumą valstybei atsako vadovas. Demokratinėje valstybėje kitaip ir būti negali. Be galo skaudu, kad tokia gėdinga istorija, nepriklausomai nuo jos baigtinio rezultato, atsitiko ne kokioje nors KGB įsteigtoje priedangos firmoje, o Respublikos šventovėje – Prezidentūroje.

Ši nepasibaigusi istorija rodo, kad abejoti KGB ir jo mutacijų profesionalumu yra lemtinga klaida ne tik politikams, ne tik valstybės ar savivaldos pareigūnams, bet ir ciliniam piliečiams. Du tūkstančiai (pasak Kovo 11-osios akto signataro A. Endriukaičio) likusių Lietuvoje sovietinio saugumo karininkų jaučiasi kaip meškos ausyje. Nedovanotina būtų naivu manyti, kad visi čekistai tapo šiaučiais, kriaučiais, verslininkais ar žemdirbiais. Skandalo tyrimas parodė, kad "artimojo užsienio" tarnybos atidžiai seka visus įvykius Lietuvoje, kur kas nuodugniau (duok Dieve, apsirikti), negu mūsų politikai ir politologai. Beje, jie neretai ir gana sėkmingai planuoja tų įvykių kryptį.

Televizijos diktoriaus J. Šalkauskas kas rytą profesionaliai informuoja gyventojus apie periodikoje skelbiamas naujienas, niekada nepaminėdamas nei "Tremtinio", nei "XXI amžiaus", nei seniausio lietuvių kalba leidžiamo JAV dienraščio "Draugas" žinių. Tai ne diktoriaus kaltė. Tuo rūpinasi kitos tarnybos, ir nebūtinai mūsų, bet Rytų centrų specialistai sklaido ne tik "Respubliką" ar "Lietuvos rytą". Jie išlukštena ir "Tremtinį" ir ne tik jį...

Gerumo prezumpcija, kuri Sąjūdžio bangos viršūnėje puikiai pasiteisino, pereinant į atkurtos valstybės ir savivaldos santykių sričių, negali būti taikoma. Šiuo atveju turėtų dominuoti teisės normos. Ne šio straipsnio tikslas nagrinėti, kodėl sovietinės partinės, ūkinės nomenklatūros pilietinės teisės, sekant Vakarų pavyzdžiu, bent penkiolikai metų nebuvo apribotos. Prezidentūros skandalas šį prašautą pro šikšnelę momentą akivaizdžiai išryškina.

Viešas skandalo tyrimas patvirtina dar vieną labai svarbią tiesą – Valstybės vadovas yra ir Valstybės simbolis, kurio moralinis autoritetas yra nemažiau svarbus visai šaliai ir, žinoma, pasauliui, negu galios, kurias Prezidentui suteikia Konstitucija.

"Didžioji politika" ir jos vaisiai

Turbūt neverta ginčytis su valdžia, jos žmonėmis, žiniasklaida, kasdien primenantiems, kad Lietuva jau atsistojo ant ilgo ir tvirto ekonomikos klestėjimo kelio. Ją ima pažinti pasaulis, vertingieji pasaulio bankai, garsios turlo bendrovės. Būtent to siekia ir laukta nuo Kovo 11-osios. Politikai aiškina, kad tai teisingos ir toliaregiškos "didžiosios politikos" vaisiai.

Tačiau turime pripažinti, jog didžioji visuomenės dalis kol kas to nejaucia ir mano, kad plačiau atverti savo pinigines skanesniems, brangesniems daiktams, teatrams, operoms, geriams koncertams, išvykoms, sanatorijoms galės negreitai. Atvirai kalbant, tai geresnio gyvenimo dauguma tikėjosi gerokai anksčiau ir tie lūkesčiai galėjo būti įkūnyti, jei nuo nepriklausomybės atsikovojo būtime neskirstę politikos į "didžiąją" ir "mažąją" Valstybę, kaip piliečių bendrija, veikia kaip gyvas organizmas.

Alkį jaučia nemažai vaikų, jaunuolių. Bado dietoje mokslas, kultūros nešėjai, švietimas, sveikatos sritis, tvarkos sergėtojai. O gerai maitinamos ir net permaitinamos valdžios tarnybos. Jos išvešėjo, apraizgė savo šiulpais visą visuomenę ir peraugo į savotišką vėžinę struktūrą. Darbininkija, kaimo žmonės, kurie kaip bitės sunėša gėrybes į valstybės išdą, irgi nepavalgo normaliai.

O juk gerai žinoma tiesa, kad valstybės išliks ir gyvuos tik tada, jei normaliai atsinaujins jos piliečiai. Todėl pats didžiausias dėmesys turi būti skiriamas jaunuoms, vaikus auginančioms šeimoms, kad jose augtų sveiki, protingi ir energingi būsimieji politikai, darbininkai.

Kaip vertintini vyriausybės veiksnius, kai būtiniausioms reikmėms lėšų nerandama, kai pučiama migla, kad jos išnaudojamos "didžiosios politikos" tikslams? Lietuvos valdžia įsitikinusi ir stengiasi įtikinti piliečius, kad šalyje sėkmingai vystosi demokratija, funkcionuoja saikingai reguliuojama rinkos ekonomika, kad gyvenama pagal Konstituciją ir įstatymus, pagal didžiosios politikos postulatų. Kazin ar daug piliečių su tuo sutinka. Turbūt ir pati valdžia tuo netiki. Ilga ir skaudi mūsų praeitis byloja visai ką kitą.

Viršūni iki šiol ėmė autoritarinės valdžios ir turto gobšuliai, intrigu ir šamokslų meistrai, senosios nomenklatūros ir sovietinės valdžios principų gynėjai. Jiems "didžiosios politikos" tikslai netrukde, o tik padėjo įgyvendinti savus siekius. Mano galvą, kitaip reiktų, vertinti

gal tik Prezidentą Valdą Adamkų ir tik metus išbuvusių premjero kėdėje Andrių Kubilių, kuris rimtai buvo sumanęs įgyvendinti saulėlydį ateičiai. Kai kuriuos rezultatus jau matėme ir jautėme.

Pati visuomenė po ilgos ir sunkios ligos irgi nėra dar visai pasveikusi. Nemažos grupės, organizacijos jau įgijo demokratijai būdingus požymius ir turi didelius energijos Krūvius. Tačiau jos susiskaldžiusios, jų daugumai tebedaro įtaką ambicingi vadovai, jos nepajėgia dar prasimušti per aukščiausios valdžios užkardas. Politinės partijos, kaip realiausias ir perspektyviausias demokratinės visuomenės atstovės, neįgijo visuomenės pasitikėjimo, o kai kurios jų net prarado. Jose tebevyksta formavimosi procesai. Be to, jos negausios, jose mažai visuomenei žinomų ir gerbiamų žmonių. Tebevyksta arši kova už vietas viršūnėse, į kurias dažniausiai patenka ne patys geriausi. Tikrosios profsajungos dar irgi nesuskūrė.

Visuomenė irgi labai susiskaldžiusi ir valdžios tebeskaldoma, nes taip lengviau ją valdyti. Každodėl tebetiki cinančiųjų į valdžią gražiaus žodžiais, pažadais, nors puikiai žino, kad jie nebus vykdomi. Juk iki šiol visi, kurie prieš rinkimus daug žadėjo, vėliau į rinkėjus nusišnyptė kaip į nosinę ir numetė. Ši "nosinė" pakeliama tik prieš kitus rinkimus.

Ne už kalnų nauji rinkimai į pačią aukščiausią valdžią – Lietuvos Respublikos Seimą. Piliečiai, norėdami geresnio gyvenimo, nebegali likti abejingi ir, manau, nebus. Partijos, kurios pretenduoja patekti į pačią svarbiausią valstybės instituciją, privalo sąžiningai pradėti dialogą su rinkėjais. Manau, jos turi pripažinti savo klaidas, įvertinti viršūnių darbą. Turi savo programose deklaruoti, kad nėra "didžiosios" ir "mažosios" politikos. Yra tik visuma valdžiai skirtų rinkėjų priesakų, kuriuos būtina vertinti visada ir visuotinai, laikantis Konstitucijos ir įstatymų.

Ar gali kuri nors partija atvirai išvardyti, dėl kieno interesų buvo priimti išlikusio nekiliojamojo turto grąžinimo, Žemės reformos, Privatizacijos įstatymai, kurie daugiau negu okupacija žaloja valstybę, mirtinai supriešino visuomenę ir dar tebeprisėna? Kodėl nė vienos kadencijos Seimas, nė viena vyriausybė nesirėmė prieškarine žemės reforma, kuri vyko pagal Lietuvos, o ne kokio kito Seimo priimtą įstatymą. Besiremiantį krikščioniška morale, jos kodeksu – dešimčia Dievo įsakymų? Kodėl tokiems svarbiems valstybės darbams nebuvo sukurta kontrolės sistema? Kodėl nepasakys – visoms valdžioms šie įstatymai buvo priimtini, nes nesant kontrolės, galima buvo elgtis kaip to reikalavo klanų interesai.

Dabar ieškoma kaltų. Įnirtingai tai bus ieškoma rinkimų kompanijos metu. Kaip elgsis rinkėjai? Nemažai jų yra neteisėtai atgavę ar įsigiję nemažai turto. Dalis, nors ir labai daug patyrė neteisėybę, bet kaip visada tylės, tik nedidelė dalis to nepamirš. Nepamirš jų vaikai ir vaikaičiai. Vargu ar taip žiauriai kurioje nors valstybėje buvo išniekinti jos piliečiai. Tai klausimas istorikams. Šis laikotarpis, manau, bus priskirtas prie juodžiausių Lietuvos laikų.

Vaclovas LAPĖ
Žeimiai, Jonavos r.

Rimanto DOVYDENO pieš.

ADELAIDĖ POKYLIAUJA

Elena VARNIENĖ

Šiame gyvenime viskas taip greit keičiasi, kad niekad nestokoja sensacijų, atradimų, keistenybių. To pasėkoje tapome tiesiog imunizuoti nuo staigmenų ir pakaitos, ir dažnai tenka apsvarstyti, kiek tiesos tose sensacijose tebėra. Kad ir mūsų Adelaidės kėmpelyje, kur įsikūrė savo lietuvišką Šv. Kazimiero parapiją, nestokoja staigmenų. S. m. sausio 10 d. per Adelaidės lietuvišką valandėlę, Kat. Moterų Dr-ja paskelbė šaukiant jos narių Rožinio Būrelio ir prijauciančiųjų pabendravimą, kuris įvyko ketvirtadienį, sausio 15 d.

Metai tik prasidėjo, nieko gero dar nenuveikėm ir tik pradėjom atsigauti nuo pošventinio slogučio, ir toks pabendravimas savaitės vidury buvo tikrai man įtartinas. Smalsumas nugalėjo ir tapau patenkinta, kai sužinojau tikrą šio pobūvio tikslą – gražiai atšvęsti Teresės Gasiūnienės 80-tąjį gimtadienį! Pilnai pateisinamas ir visų gausiai pritariamas sumanymas. Įvairios sukaktys ir jubiliejai duoda mums progos įvertinti žmogų, turimą savo tarpe, kaip nusipelnusią darbais, gražiais tikslais ir savo pavyzdžiu asmenybę.

Teresė Gasiūnienė virš 20 metų išdirbo Liet. Kat. Moterų Dr-joj Adelaidėje. Iš jų 12 metų stipriai ranka pirmininkavo tuo metu, kai parapijai reikėjo naujos salės, mokyklai patalpų, automobiliams aikštelės ir t.t. Netikėta liga nutraukė jos užmojus ir kurį laiką turėjo ilsėtis. O tačiau Teresės nors padėti parapijai savo talentais, sugražino ją atgal į Moterų Dr-ją įvairiomis kitomis pareigomis, kaip sekretore, vice-pirmininke, maldos organizatore ir išdininke, kur ir dabar tesia šias pareigas, organizuodama lėšų telkimo parengimus. Jai viskas sekasi, nes dažnai, be jokių maldavimų, ar prašymų ji priėjusi tik pasako, ką reikia padaryti taip aiškiai, kad niekas nedrįsta atsilakbinėti ar atsiskaityti. Jos ranka drąsi ir stipri tinkama vadovavimui ir todėl į šį pobūvį atsilankėme tik Moterų Dr-jos narės, bet ir jos organizuojamo Rožinio Būrelio maldininkai, visas bažnytinis choras, ateitininkai ir šiaip prijauciantys.

Visi susirinko į šv. Mišias, 10 val., kur kun. J. Petraitis Šv. Kazimiero bažnyčioje atnašavo Mot. Dr-jos užsakytas padėkos mišias. Dabartinė Dr-jos pirm. S. Vasiliauskienė skaitė lekciją, D. Becker ir S. Čiplienė atnešė auką. Choras meniškai atliko keletą specialių giesmių, kurios T. Gasiūnienė turėjo priminti jos chore giedojimo metus.

Į vaišes buvo kviečiami visi mišijų dalyviai, kur jų laukė paruošti vaišių stalai. Kun. J. Petraičiui palaiminus visas dovanas, pirm. S. Vasiliauskienė

Teresė Gasiūnienė

visiems atvėrė šios puotos tikrąjį tikslą ir visus supažindino su Teresės Gasiūnienės nuopelnais. Vėliau sekė ir kiti sveikinimai:

Klebono kun. J. Petraičio, dr-jos narės atkeliavo su didžiule gėlių puokšte, N. Stapeton sveikino parapijos choro vardu, Parapijos Tarybą atstovavo V. Baltutis, ateitininkų E. Varnienė, V. Rupinskienė Rožinio Būrelio vardu, V. Opuškis "Lituania" choro vardu, įteikdamas atminimui gražų įrašą, nes kadaise ir Teresė buvo dainininkų tarpe, o "Nemumo Dukros" – B. Budrienė, A. Kaminskienė, J. Nekrošienė ir S. Pusdešrienė, pasveikino T. Gasiūnienę daina, kuria dar ir ji, būdama kvartete, su jomis dainavo.

Pasirodžius didžiuliam, su 8 žvakėmis, tortui visi, pakėlė šampano taures, sudainavo "Valio, Ilgiausių Metų Jums, Valio!"

Sukaktuvinėm išreiškė savo nustebimą, kad niekad nesitikėjo tokio garbingo gimtadienio. Iš širdies dėkodama, vis kartojė, kad tikrai nesijaučia to viso verta, kad darbuojasi iš pareigos, nes esanti lietuvė ir katalikė. Malonu turėti kuklių ir gerų darbuotojų, jiems visiems turime kelti taures ir garsinti jų vardus.

Ilgai dar gyvuok mūs Teresėle, lai tavo stipri ranka rodo kelią mums visoms lietuvišioms, nes darbų nestinga.

Melbourn "Džiugo" Tunto

vs. Danutė LYNIKIENĖ,
"Džiugo" Tunto tuntininkė ir
stovyklos viršininkė

Sausio 3 d. suvažiavo 59 skautai ir skautės į Bell Park Nyora-Lang Lang skautų stovyklavietę. Vėliavos pakelimu buvo atidaryta stovykla. Stovyklavom 8 dienas.

Greitai griebėsi visi į darbus - jau pirmą dieną pastatyti vartai, indų kabykla, tinklinio aikštė.

Sekmadienį, sausio 4 d. lijo, bet darbai ėjo į priekį, po pietų nušvito ir Trijų Karalių Šventas Mišias aukojo kun. A. Šimkus gražioje gamtoje po atviru dangum. Skaitymus, tikinčiųjų maldas ir giesmes atliko visi

Mielą Teresę Gasiūnienę,

Adelaidės Lietuvių Katalikių Moterų D-jos Garbės narę, daug metų buvusią draugijos pirmininkę, dabartinę valdybos išdininę nuoširdžiai sveikiname gimtadienio proga, linkime sveikatos, Dievo Palaimos ir daug džiaugsmo ateities dienose.
Adel. Liet. Kat. Moterų Draugijos Valdyba

KAS BENDRAI ADELAIDĖJE?

E. VARNIENĖ

Savo laiku Adelaidė savo sparcia veikla smarkiai konkuravo kitas lietuvių kolonijas. Rodė, kad visi talentingieji lietuviai specialiai susispietė Adelaidėje. Parengimų kalendorius visuomet būdavo perpildytas ir vietą reikėjo užsisakyti prieš metus sušauktame specialiai tam tikslui susirinkime.

Kaip ir viskas šiame pasaulyje keičiasi ir Adelaidės bendruomenės gyvenimas. Šįmet pirmą kartą neturėjome Naujų Metų viešo sutikimo! Net ir bendros Kūčios buvo išnykimo pavojuje, tik dėka ALB pirm. J. Grigonytės, Kūčios tapo suruoštos ir apie 50 tautiečių susėdo prie šeimininko Kūčių stalo ir, kun. J. Petraičiui jį palaiminus, laužė kalėdaičius su gražiais linkėjimais viens kitam.

Prieš pat Kalėdas sulaukėm gražios staigmenos – mūsų mažieji Savaitgalio Mokyklos mokinukai atvyko į parapijos salę pietų metu ir energingai sušoko turėdami tautinius šokius; Žiogelį, Noriu miego, Šustą ir Kalvelį. Jie ir patys nenujautė, kiek daug džiaugsmo ir linksmumo jie suteikė mūsų tautiečiams, nes jauniausias šokėjas buvo vos trijų metų. Gaila, kad šiuo metu retai mes juos matome. Savaitgalio Mokykloje mokiniai vis mažėja, ne tik skaičiumi, bet ir amžiumi. Vyresnieji palieka mokyklą nesulaukę paskutiniųjų metų.

O tačiau, malonu pastebėti, kad Lituanistiniai kursai dar vis gyvuoja Adelaidėje, dėka mokytojų N. Stapleton ir E. Dryžienės. Jų mokinė Gabrielė Žilinskaitė pirmavo lietuvių kalbos

Gabrielė Žilinskaitė

egzaminuose surinkdama 19 iš 20 punktų. Gabrielė su savo mamyte atvyko iš Lietuvos dar maža mergaitė būdama ir, aišku, puikiai kalbėjo lietuviškai. Bet, sako mokantis australų mokyklose visą laiką, lietuvių kalba liko antroje vietoje ir Lituanistiniai Kursai buvo gera atgaiva. Ji pataria visam lietuviškajam jaunimui daugiau skaityti lietuviškai ir domėtis lietuvių kultūra, o ypač mūsų gražiomis tradicijomis, niekad jų neatsizadėti ir jas puoselėti savo naujai sukurtoje šeimoje. Noriu pastebėti, jog Gabrielė yra ir mūsų teatro "Vaidila" narė ir dažnai ją matome scenoje įvairiuose personažuose. Matome ją ir mūsų minėjimuose deklamuojant ir bažnyčioje ir salėje, patarnaujant pietaujantiems tautiečiams. Ji visuomet mandagi, maloni ir švelni, kaip mes visoms lietuvišioms linkime būti. Linkime tau, Gabriele, sėkmingos ir gražios ateities, ir būti pavyzdžiu mūsų augančiai kartai.

Lietuviškų Tradicijų stovykla

skautai. Tris karalius (karalienės) suvaidino trys paukštytės – Miranda, Benita ir Judrina – savo rankutėmis papuoštomis karūnomis.

Kodėl stovyklos vardas *Lietuviškos Tradicijos*? Todėl, kad beveik visi užsiėmimai ką nors priminė mums, skautams apie tradicijas.

Ridenom margučius, pynėm vainikus ir verbas. Kepėm žagarėlius, kepėm šližikus su mielių tešla ir valgėm su braškių kisieliu. Salę puošė šaudinukai, kuriuos mes patys mėginom suverti. Mezgėme su kabliukais.

Žuvavom, net pagavome 6 ungurius, kuriuos skautai išvalė, supjaustė ir iškepė. Gaudėme vėžiukus su savais stovykloje

pagamintais spastais - pagavome virš 100 vėžiukų, išvirėme ir skaniai juos valgėme!

Mokinomės lietuvių kalbos kiekvieną dieną, taip pat vyko ir patyrimo programos, šokome ir žaidėme lietuviškus ratelius. Mėginome net orkestrėlį suorganizuoti. (Buvo įspūdingas "Disco" vakaras!-red.)

Ar mūsų laužai ne tradicijos? - O tie laužai buvo turtingi šūkais, dainavimu ir juokingais pasirodymais.

Iškylavome, išmėginome vandens nuošliūžą ir "Flying Fox".

Įžodžius davė 3 vyresnės skautės, 3 skautai, 2 skautės ir 4 jauniausieji skauteliai, kurie išmiegoję vieną naktį stovykloje (Nukelta į 5-tą psl.)

Paskutinis pristatymas

Gražina PRANAUSKIENĖ

2003 gruodžio 14 d. Melbournu Lietuvių Namuose vyko dr. Genovaitės Kazokienės knygos "Lithuanian Artists in Australia 1950-1990" ("Lietuviai dailininkai Australijoje 1950-1990") pristatymas. Jame dalyvavo svarbūs ir įtakingi asmenys: Viktorijos Universiteto Melbourn vicekanclerė, prof. Elizabeth Harman, Europos-Australijos Instituto direktorius bei laikinai einantis VU vicekanclerės pavaduotojo pareigas užsienio reikalams, prof. Ron Adamas, knygos autorė dr. G. Kazokienė, Lietuvos Respublikos Garbės konsulas Melbourn Andrius Žilinskas, Australijos Lietuvių Fondo pirmininkas Algis Šimkus ir ALB Melbourn Apylinkės Valdybos pirmininkas Andrius Vaitiekūnas.

Po iškilmingos dalies, kurioje kalbėjo visi aukščiau išvardinti asmenys, sekė koncertas. Jame pasirodė, Birutės Prašmutaitės vadovaujamas choras, "Dainos Sambūris", Dalios Antanaitienės senjorų šokių grupė "Šokdava" ir jaunimo "Gintaro" šokėjai bei Danos Levickienės choras "Danos vyrai". Fortepiono skambino pianistas Rolandas Imbrasas. Popietę ir koncertą vedė Gražina Pranauskienė ir Stepas Levickis. Pastarieji duetu raudėjo dr. G. Kazokienės sukurta "Rauda", o pabaigoje, visiems pritariant, buvo atlikta lietuvių išeivių daina "Neišėik, neišėik tu iš sodžiaus".

Prieš ir po leidinio pristatymo galima buvo apžiūrėti labai skoningai Romos Eskirtaitės-Evans sukomponuotą (su Liudos Valiaugienės, Jūros Šimkienės, Monikos Sodaitienės ir Irenos

Iš kairės: A. Šimkus, A. Vaitiekūnas, dr. G. Kazokienė, Viktorijos un-
to vice kanclerė prof. E. Harman, Europos-Australijos Instituto dir.
prof. R. Adams ir A. Žilinskas (Z.Augaičio nuotrauka)

Vilkišienės pagalba), leidinyje minimų Melbournu menininkų parodą. Gėrėjomės Dalios Antanaitienės, Juozo Baukaus, Paul Cleveland, Stasio Čižausko, Danos Danius, Stasio Eimučio, Gražinos Firinauskienės, Adolfo Jankaus, Irenos Jokubauskienės, Daniaus Kesmino, Alės Liubinienės, Undinės Padoms, Alfonso ir Felikso Ročių, Mindaugo ir Viktoro Simankevičių, Irenos Sybley, Vosylius Jeršovo, Reginos Kaunienės, Malvinos ir Vytauto Miliauskų, Nijolės Pengelly, Fausto Sadausko, Adolfo Vaičiūčio, Adomo Vingio, Teisučio Zikaro, Elenos Zdanės, Elenos Zdanavičios ir kitų darbais.

Po mokslinės studijos pristatymo autorė pasirašinėjo knygas, o susirinkusieji gyrė parodą, koncertą ir džiaugėsi proga pabendrauti su dr. Kazokiene. Viktorijos Universiteto vadovybė jai padovanojo paveikslą su įreminta knygos viršelio kopija.

Tai buvo neeilinė šventė, ne tik todėl, kad pirmą kartą lietuvių tarpe svečiavosi Viktorijos Universiteto atstovai ir jų antros pusės, bet ir todėl, kad knyga buvo pristatyta keturiolikta kartą. Leidinį pardavinėjo Dalia Pannacci ir Liuda Valiaugienė (nupirktos 28 knygos), o taip pat Feliksas Sodaitis, kuris jau

ankščiau buvo išpardavęs 13 kopijų bibliotekos skaitytojams. Iš viso Lietuvoje ir Australijoje yra parduota ir padovanota apie 200 egzempliorių. Primenu, jog knygos tiražas 700 egzempliorių.

Baigiant norėtusi padėkoti visiems prisidėjusiems prie šio renginio sėkmės. Jų neįmanoma išvardinti, bet malonu, kad Melbournu darbuojamės kaip viena darni šeima. Žinoma, didžiausia padėka atitenka pačiai autorei, dr. G. Kazokienei, kuri praleido šešerius metus Australijos lietuvių dailininkų kūrybos nagrinėjimui.

Dr. Kazokienės knygą galima įsigyti Adelaidės, Melbournu, Sydnėjaus Lietuvių Namų bibliotekose. Taip pat Geelonge pas Kajatoną Starinską, Hobarte pas Algimantą Taškūną, o Kanberroje kreipiantis į Viktorą Martišių. Vykstantys į Lietuvą leidinį rasite Palangos knygyne. Visos už knygą surinktos lėšos skiriamos Lietuvos studentų, norinčių pasitobulinti Viktorijos Universitete stipendijoms.

Scenoje Melbournu "Dainos Sambūris" (Z. Augaičio nuotrauka)

Lietuviškų Tradicijų stovykla

(Atkelta iš 4-to psl)

gavo baltus gintarėlių bei aguonyčių šlipsus.

Sausio 10 d. sutvarkę stovyklavietę, išsiskirstė į savo namus, sveiki pabuvę gamtoje.

Dėkoju Stovykos štabui: stovyklos viršininkės pavaduotojui ir laikinam išdininkui s.v. Rimui

Strungai, adjutantui s.v. Giriui Antanaičiui, Dvasios vadui kun. Algirdui Šimkui, užsiėmimo vadovei v.s. Rasai Statkuvieni, išdininkui s.v. Audriui Skeiviui, ūkvedžiui ir virėjui s. Rimui Skeiviui, virėjo padėjėjui s. Povilui Kviecinskiui.

Seserijos vadovei vyr.s.

Brolis Rimas džiaugiasi su pagautu unguriu

Gintai Statkutei, Paukštyčių vadovei vyr. sk. Danielei Milvydaitei ir Elenai Tamasauskaitėi, Brolijos vadui s.v. Justinui Klimui, Vilkiukų vadovams s.v. Rimui Statkui ir s. Algiiui Milvydui, Sporto vadui s.v. Justinui Rutkauskui, Laužų vadui s.v.kand. Gintarui Radzivanui.

Dėkoju visiems kitiems, kurie prisidėjo prie stovyklos darbų, savo gabumais ir s u m a n y m a i s :

skautininkėms Zitai Prašmutaitei, Danutei Levickienei, Loretai Tiganai,

Donai Gaylard, Birutei Kymantienei, v.s. Andriui Žilinskiui, vyr.s. Julei Simankevičienei, vyr. sesėm Dainai, Daliukui ir Linai Didžytėm, vyr.s. Jesikai Rutkauskaitėi, s.v. Pauliui Kviecinskiui, vyčiams ir vyr.skautėms, Mykolui ir Lilijai Kozlovskiams, Daliai Didžienei, Rūtai ir Viktorui Savickams, St. Eimučiui, H.D. ir L. Kaladėm, Leonui ir Dovydui Sadauskams.

Dėkoju Laurinaitienės Atminimo Fondui per s.v. Vytenį Šliogerį Laurinaičių Fondo Vedėjui už paramą \$1,500 stovyklavietės nuomai – nes stovyklavietė nuoma kainavo \$2,270 – tai stovyklavimas brangus.

Stovyklauti smagu ir sveika, ypač jaunesniems. Skautiškas ačiū visiems!

Gausus skautų būrys patarnavę šv. Mišioms

Iš knygos "PO EUKALIPTAIS"

Alė LIUBINIENĖ
(Tęsinys iš praeito nr.)

KĄ MES GALIM BEDARYTI

Dažnai pagalvodavau apie Lucy, mūsų palatos pacientę, jos nerimą, pyktį ir keiksmus. –Jasna cholera... Kurva...- ji keikdavo ant mūsų kai pasiusdavo.

Girdėjau pasakojant, kad Lucy užaugo karo metu Europoje, vienam iš daugelio koncentracijos lagerių ir kad ji ten buvo išprievartauta. O dabar uždaryta šitoje ligoninėje, lyg narve, ji buvo pagauta ir čionai. Gal būt net visam jos gyvenimui.

Tai gi nėra ko man skūstis, pagalvoju. Pasidarė gėda, kad nebuvau patenkinta savo gyvenimo sąlygomis.

Pradėjau rūkyti su kitom savo draugėmis, gaudama iš cigaretės paguodą ir pasitenkinimą. Mes nebėjom taip dažnai per miestą, dainuodamos "Lietuva, Tėvyne mūsų". Pamažiau apstojo siūsti pabaltiečius imigrantus į Beechworth. Taip pat ir vietiniai pradėjo priprasti prie mūsų kvailiavimo ir nustojo mus vadinti "Bloody Balts".

Šeštadienio vakarais ėjom į miestelio šokius. Mums ilgai netrūko išmokti australiškus "Bush dances" žingsnius. Miško kirtėjai iš Stanley buvo geri šokėjai, taip pat kaip ir vietiniai. Visada laukė cilė vyrų kviesi mus merginas šokti. Laikui bėgant šokių salėje mes pasijutom svarbios ir mandros, bet kada užgrodavom karaliaus himną, mes, kaip "Cinderelos", turėjom grįžti prie kasdienybės.

Vieną rudens vakarą Ivan ir jo draugai mūs lydėjo iš šokių namo. Kalnų oras buvo grynas, bet šaltas. Eidamos pradėjom drebėti, o mūsų palydovai vaizdavo, kad mus šildė, apkabindami per liemenį. O mes, kaip kvailutės, tik kikenom, traukdamos cigaretes. Toks dalykas kaip "sex" niekada neatėjo į mūsų galvas, bet jie gal būt kitaip galvojo. Kas gali žinoti? Bet tada buvo kitokie laikai negu dabar. Man ir kitoms merginoms iš vaikystės buvo uždrausta net ir paminėti tokį žodį.

- Merginos, ar jau buvot Wangaratos darbo įstaigoje?

- Ne, Ivan, - aš prisipažinau.

- Tai ko jūs laukiat?

- Gal tu galėtum mus ten nuvežti?

- Ne, Bronė, aš dirbu savaitės laike. Bet jums galiu paskolinti savo motociklą, jeigu norite.

- Ar tikrai? – mes visos apsidžiaugėm jo pasiūlymu.

Porą dienų vėliau, mūsų transportas buvo jo suorganizuotas. Jo draugai pasirūpino, kad būtų užtenkamai benzino tankuose ir su jų palaiminimu mes išvažiavom iš Beechworth kariauti su darbu įstaiga Wangaratoje.

Pakeičiu laikiausi įsikabinus į Julė, o Bronė, ant kito motociklo, birbino jį visą kelią iki Wangaratos. Adrenalinas smarkiai bėgo per kūną ir aš jaučiausi beveik apglūstus iš susijaudinimo, kad tik mums pasisektų gauti alcedimą nuo mūsų kontrakto.

Rytas buvo saulėtas ir rastos lašai ant žolės spindėjo kaip perlai pakelyje. Pralėkėm pro akmenuotas kalvas ir nuširusius krūmus, augančius abiejose

Alė skautų stovykloje
Greensborough

pusėse kelio. Po to įvažiuom į eukaliptų mišką. Kai mes jį pervaziavom, pasirodė kalnų viršūnės tolumoje. Ant kai kurių jau matėsi plotai sniego.

Pritraukiau plaučius tyro, šalto oro, pajusdama pirmą kartą šio krašto dydį ir jo neapsakomą grožį. Kai mūsų motociklai pralėkė pro bandą avių, jos pasibaidė ir pasileido bėgti per laukus. Aš jas sekiau akimis kol jos pradėjo tolumoje. Mes sustojom prieš pervaziuojant tiltą per Ovens upę. Kitoje pusėje tilto buvo Wangaratos pagrindinė gatvė.

- Ką mes darysim su motociklais?

- Nežinau, Jule. Ivan ir jo draugai mums liepė gerai juos prižiūrėti.

- Aš žinau... Gal reikia juos paslėpti kur nors? Bet kur? Gal į krūmus prie upės? Ką tu manai, Alė? – Julė klausė, žiūrėdama į mane.

- Tikrai niekas jų ten neris, - pirštu parodydama į jaunus "wattles" paupyje.

Ten palaukėm kol nieko nebeatėm einant pro mus. Tada per aukštą žolę nutempėm motociklus prie upės kranto. Nulaužusios keletą šakų, apdengėm juos, taip kaip aš ir mano šeima slėpėmės nuo komunistų įsėžimui į Sibirą.

Užsitikrinusios, kad mūsų motociklai buvo saugūs, nusivalėm žoles nuo sijonų, pasitaisėm plaukus ir nužingsniauom į miestelį tuščia gatve. Dar buvo per anksti provincijos miesteliui sukrusti. Eidamos tolyn matėm ir daugiau motociklų pastatytų prie šaligatvio. Gal ir mums būtų buvę saugu juos palikti gatvėje? Gal nereikėjo jų paslėpti krūmuose, - paabejojau.

Praėjom krautuves, tada hotelį ir dar daugiau krautuvių. Žvilgtelėjau į vieną iš vitrinų. Pamačiau raudoną, trijų ketvirčių ilgumo švarkelį kabant ant manekeno. Šalia jo buvo ir daugiau kitokių, bet man tik šitas patiko.

- Einam, Alė. Galėsi žiūrėti į jį grįžtant atgal.

Kada pasiekėm darbo įstaigą, ji jau buvo atidaryta.

- Mes... norim kalbėti... su tarnautoju... - Julė mikčiojo.

Raštininkė sustojo rašius mašinėle, pasižiūrėjo į mus lyg mes būtume durnelės, po to atsikėlė ir vaikščiojo nuo stalo prie stalo, kalbėdama su kitais tarnautojais. Kai kurie žvilgtelėjo į mus ir nusišypsojo.

- Mes jiems tikriausiai patinkam, - Julė pašnibždėjo.

- Tikrai taip, - aš linktelėjau galvą, tikėdamasi, kad šį kartą tikrai atsieksim dėl ko mes atvažiuom.

Bet nežiūrint mūsų šypsenu, maldavimo ir barnių, mes nieko nepėšėm. Iš pradžių jie mandagiai mums patarė grįžti atgal į darbą

Pakalbėkime apie sveikatą...

MASAŽUOKITE PĖDAS

Gydytojai rekomenduoja masažuoti kojas du kartus – rytą ir vakare. Kojų pirštų masažas malšina galvos ir gerklės skausmus. Pėdų vidurio masažas padeda tada, kai kamuoja širdies, plaučių ligos. Masažavimas nuo vidurio iki kulno pagerina virškinimą, mažina pilvo skausmus. Apie atskirus taškus išmano specialistai, tačiau dažnas visos pėdos masažas tikrai nepakenks.

Pomidorai

Pomidorai plačiai naudojami maistui ir gydymui. Jie – puikus vitaminų šaltinis. Rekomenduojama pomidorus valgyti sergant skrandžio ir žarnyno ligomis, ypač susilpnėjus

sekrecijai. Pomidorai pagerina virškinimą ir normalizuoja medžiagų apykaitą, padeda gydyti širdies ir kraujagyslių sistemos ligas, vidurių užkietėjimą. Ši daržovė labai naudinga sergant cukriniu diabetu, nutukus. Nemažiau naudingos ir pomidorų sultys. Pomidoruose, kaip ir kitose bulvinių šeimos daržovėse, yra gliukozido solanino, suteikiančio jiems savitą skonį.

Anksčiau kai kurie dietologai manė, kad dėl didelio rūgštynių rūgšties kiekio pomidorų negalima valgyti sergant podagra, sulaukus senyvo amžiaus. Laimei, paaiškėjo, kad ši nuomonė buvo klaidinga. Svarbu tik teisingai derinti pomidorus su kitais produktais ir jų nekaitinti. Mat verdant, troškinant ar konservuojant, juose esančios rūgštys tampa neorganinėmis ir kenkia organizmui.

- nuo kraujotakos ir širdies ligų

Dėl kraujotakos sutrikimų išsivysto varikozinė venų liga, hemoroidos, pasireiškia kojų tinimai, galūnių šalimas, galvos svaigimas.

Kaip gali padėti pomidorai? Šiose daržovėse esantys bioflavonoidai ir vitaminas C sustiprina kraujagyslių sienelę. Viena iš vitamino C formų – natrio askorbatas arterijose ištirpina pavojingus kalcio fosfolipidus. Jiems sąveikaujant, susidaro kalcio askorbatas ir natrio fosfolipidai, kurie nesunkiai pasišalina su šlapimu.

Kraujotakos sutrikimai gali išsivystyti organizme stingant tam tikrų mineralinių medžiagų ir vitaminų. Reguliarai valgomi pomidorai gali papildyti jų išteklius ir suaktyvinti medžiagų apykaitą bei kraujotaką.

Širdies bei kraujagyslių sistemos ligas sukelia stresai, infekcijos, alerginės reakcijos. Bet dažniausiai jos išsivysto dėl neteisingos gyvenenos, piltnaudžiavimo alkoholiu, nikotinu, vaistais, esant pernelyg dideliame cholesterolio kiekiui kraujyje. Šios ligos pasireiškia galvos skausmais, nuovargiu, apetito pablogėjimu, virškinimo sutrikimais, galūnių tirpimu, šlapinimosi sutrikimais, skausmais širdies srityje.

Kaip gali padėti pomidorai? Švieži pomidorai ir jų sultys bei tyrė labai palankiai veikia širdies bei kraujagyslių sistemą. Jie kovoja su aterosklerozės hipertenzija: pomidoruose esančios biologiškai aktyvios medžiagos reguliuoja arterinį spaudimą ir padeda pasišalinti cholesterolio perteklių.

KIVI

Kivi, arba kinietiški agrastai, - vitaminų šaltinis. Tačiau kukli išvaizda nelemia tokio populiarumo, kaip, pavyzdžiui, apelsinai ar bananai, citrinos. Gal pirkėjai domėtusi kivi labiau, jei žinotų, kad šie vaisiai padeda mažinti kraujo spaudimą, cholesterolio kiekį kraujyje. Nors kivi – vaisius, cukraus jame yra tik 10 proc. Kadangi kaloringumas nedidelis, kivi tinka svorį mažinančioms dietoms.

Ten, kur kivi tiek, kiek pas mus bulvių, šie vaisiai valgomi net su mėsa, toškinami, keptami. Tačiau vertingiausia suvalgyti kivi gaivų ir būtinai šviežią, kai dar išlikusios visos maistinės savybės ir vitaminai. Nežinanties galime priminti: vidurziemi, kai pasiilgsite braškių, nusipirkite kivi.

(Iš Sieninio kalendoriaus)

Beechworth.

- Bet... bet, ponas... - Julė mikčiojo susijaudinusi.

- Jokių bet. Negaišinkit mums laiko, o kitaip mes jus pasiūsim atgal į Europą, - tarnautojas staiga aprėkė mus. Po tokio pagrasinimo, mes skubiai išmovėm laukan.

- Tie tarnautojai su mimis elgiasi taip pat kaip anglai su savo kaliniais, - Bronė dūko trindama nosį. Ji visuomet taip darė, jeigu jai kas nepasisekė.

- Jie yra tikri anglai, - Monika pridėjo stovėdama šalia jos.

- Mane piktina toks jų elgesys, - Julė degė iš pykčio.

- Man irgi tas nepatinka, bet kontraktą turim dviems metams ir jis yra taip kaip reteziai ant kaklo, - aš nusudėjau.

- Dar čia ne viskas. Jie mus dar kartą matys, - Julė siuto. Jos balsas buvo piktas ir ryžtingas.

Po to, kurį laiką mes ėjom gatve tylėdamos. Priejus iki raudono švarko, kurio gerėjau prieš tai, aš išsiėmiau savo pinigine ir susiskaičiavau pinigus. Turėjau vienuolika svarų, septynius šilingus ir penkis penus.

- Brone, manau kad turiu užtenkamai pinigų tam švarkui nusipirkti.

- Atrodo tiks, o jo raudona spalva gerai tiks prie tavo blondinių plaukų, - ji man pritarė.

Įėjus į krautuvių ranka pačiupinėjau jį. Jis buvo vilnonis. Paliečiau šilkinį pamušalą.

PALEISTUVĖ

- Ji yra nėščia, - įeidama į valgyklą, nugirdau dvi slaugės kalbant tarp savęs.

- Ji tikrai nėščia. Aš iškart žinojau, kad iš tos Rose, nieko gero nebuvo galima tikėtis, - kita slaugė pridėjo.

- Šitoms imigrantėms nesvarbu su kuo jos trankosi. Galvotum, kad Rose jau turėjo būti pakankamai subrendus, kad nelakstyti motociklu dieną naktį su išsiskyrusiu vyru, - trečia draugė susumavo padėtį lyg būtų buvus prokuroras.

Tuoju po antro pasaulinio karo, tokios pažiūros dar vyravo ne tik Australijoje, bet ir Europoje, ypatingai mažose bendruomenėse ir miesteliuose.

Tais laikais žodis "sex" nebuvo minimas padoriose šeimose. Vaikai augo laimingi, galvodami, kad jų tėvai juos rado laukuose tarp kopūstų, o kad jie nepavirto į "sauerkraut", tai buvo tik dėka tokio stebuklo.

(Bus daugiau)

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbourno Pensininkų Sąjungos Pranešimas

Pirmas šių metų susirinkimas įvyks antradienį, vasario 10 d., 11 val. Lietuvių Namuose, North Melbourne.

Pranešimas

Pranešame, kad ruošiamas siuntinių talpintuvas į Lietuvą, jeigu susirinks pakankamas skaičius.

Norinčius prašome užsirašyti pas H. Statkuvienę tel. 9819-1434. MLKMD-jos valdyba

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Sekmadienį, vasario 15 d. 1:30 val. p.p.
Melbourno Lietuvių Namuose, įvyks
Vasario 16-tosios Minėjimas

Su mumis mintimis pasidalins jaunimo atstovai, Justinas Rutkauskas ir Gintaras Radzivanas.

Po to seks trumpa meninė dalis. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Prieš minėjimą bus renkamas ALB nario mokestis - raginame visus susimokėti.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

Padėka

Vidos Vaitiekūnienės testamentu palikimas Jaunimo sodybai vadovaujama H. Šulco skiriama \$500.

Ir a.a. V. Vaitiekūnienės atminimui iš Hill šeima iš Los Angeles skiria \$85.

Kun. H. Šulco vardu dėkoja Halina Statkuvienė

M.L.Kat. Moterų Dr-ja nuoširdžiai dėkoja Andriui Vaitiekūniui už mamos testamentu vykdomą už \$1000 auką.

Dėkoja M.L. Kat. Moterų Draugija

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame M.L. Kat. Moterų Dr-jai už \$100 auką "Tremtinio" laikraščiu.

"Tremtinio" prenumeratą pratęsė Augaitis Z. ir Gužas F. Primename, kad pratęstumėte šio laikraščio prenumeratą.

M. Geštautienė, atstovė

Ieškamos žinios

Brolėnas iš Lietuvos bando gauti tolimesnių žinių apie savo dėdę **KAZIMIERĄ ZAKĄ**.

Pagal turimus pranešimus iš 1955 metų virš minėtas gyveno 11 Wellington Street, Melbourne, kur tragiškai žuvo(?). Kiek žinoma jis buvo vedęs airių kilmės moterį ir turėjo vaikų. Laiškai, rašyti iš Sibiro apie tą laiką buvo gražinti siuntėjui.

Paduodama nuotrauka minėto Kazimiero Zako yra iš 1936(?) ar 1956 m. (manoma, kad 1956, nors tai neatitinka su mirties data).

Žinantieji ar prisiminę paieškomąjį prašomi susisiekti su

Edda SIUTZ, 16 McClelland St., Chester Hill, NSW 2162. Rašyti galima lietuviškai ar angliškai.

Stasio Šiuškaus atminimui,

vietoje gėlių, aukos Paminklinei Prisikėlimo Bažnyčiai, Kaune – \$50 L.R. Valiaugos, \$40 M. Prašmutienė, po \$30 Z. Augaitis, A. Jankevičius, \$25 L.O. Prašmutai, po \$20 B. Prašmutaitė, G. Baltutytė, P. Bimba, po \$10 A. Sadauskienė, R.V. Mačiulaitis, Šidlauskai, Skeiviai, Antanaičiai, Rutkauskienė, Sparvelienė, Pikilienė, Didžienė, J. Keblys, po \$5 Pumputis, Stupuras, A. Bimba, Šutkevičius, B. Cavel, Sparvelis, Dargis. Viso \$370.

Atsipašome

Praeitame "T.A." numeryje įšivėlė korektūros klaida. *Ir vėl jubiliejus: reikia skaityti Prancūnai.*

Nekrologe *Stasy Šiuškus* reikia skaityti Dominykos ir Kornelijos. Liečiančius asmenis atsipašome. Redakcija

Mūsų mirusieji

Jadvyga BRAŽĖNAS (Bražėnienė)

gimusi 1916.09.05, mirė 2003.12.23. Palaidota Fawkner kapinėse pas vyrą Stasį Bražą.

Ilsėkitės Viešpaties prieglobstyje.

Žmogus - tik žemės svečias

Ir turi jis sugrįžt namo.

*Bet kaip sunku išleisti kelią,
Kurio negrįžta niekas atgalios.*

Australijos Lietuvių Fondui aukojo:

a.a. Antano Kaspariūno mirties metinėm paminėti \$300 Kaspariūnų šeima,

a.a. M. Davalga, a.a. J. Každailis, a.a. J. Manikauskui, a.a. P. Varankienei \$100 Geelongo Apyl. Valdybos aukos,

a.a. prel. P. Dauknio atminimui \$100 I. Taunys,

a.a. S. Šiuško atminimui \$50 B. Prašmutaitė (\$525),

a.a. J. Žitkevičiaus atminimui \$20 B. Prašmutaitė (\$545), \$20 J. Klupšienė (\$155).

Valdybos vardu dėkoju už aukas. Audrius Balbata, ALF išdinininkas.

Aukos Kunigui ir Parapijai:

Po \$150 H. Statkuvienė, A.E. Tomkins, H. Daugvila, \$130 Lukaitis Partners \$110 Baltutis, po \$100 S.E. Šeduikiai, Švambariai, O. Binkienė, St. Ribaciūskienė, A. Volkienė, \$90 E. Dūdėnas, \$75 R.R. Skeiviai, po \$70 E. Kizelis, D.H. Antanaičiai, po \$60 E.E. Marganavičius-Margan,

V. Lukaitis, po \$55 J. Alminauskas, J. Kirša, St. Kaprackas, J. Mičiulis, po \$50 R. Klimienė, V. Jablonskienė, A. Uoselis, po \$40 St. Eimutis, V. Sparvelis, po \$30 V. Baltadūonis, Victoria Norkus, K. Augūnas, \$20 A. Galiauskienė.

Kunigas ir Parapija dėkoja už aukas

Aukos Parapijai:

\$200 J. Keblys, po \$100 Z. Prašmutaitė, Didžių šeima, Vaičiuliai, \$70 G. Jokubaitienė, po \$50 I. Sarapinienė, S. Sikorskis, Meiliūnas, M. Prašmutas, H. Lenk, B. Prašmutaitė, P. Morkūnas, D.J. Bratiškai, R. Strunga, I. Jokubauskas, E.F. Sadauskai, J. Kemeža, po \$40 J. Žalkauskas, R.H. Urbanavičius, D.H. Kaladė, po \$35 L. Jomantienė, T. Jurgelaitienė, po \$30 R. Kaunas, I. St. Tamošaitis, po \$25 A. Volkas, M. Igaunis, A.

Kelly, E. Karblane, Ed. Klejus, B. Smaliorius, M. Miliauskienė, J. Šneideris, po \$20 I. Kunčiūnas, L.H. Ray, S. Bakaitis, M.V. Dideliai, E. Šurnienė, Rutkauskai, S. Šabrinskas, P. Bimba, L.M. Kozlovskiai, R. Curis, J.M. Vaitkus, J. Hackett, po \$15 E. Dainutis, A. Butkys, po \$10 Br. Staugaitienė, J. Bartašienė, O. Skimbirauskienė, D. Lynikienė, S.M. Tamašauskai, V. Mačiulis.

Parapijos Taryba dėkoja už aukas.

Laiškas redakcijai

"Snowy Mountains" istorijos žinutės

Pačią pirmąją Katalikų bažnyčią - koplyčią Island Bend stovykloje Snowy Mountains apie 1952 metais pašventino Bishop Young.

Statybos darbus atliko lietuviai ir airiai katalikai. Visą "Lady of Snowy" bažnyčią baltais dažais išdažė: Aleksas Saulius ir Vladas Račkauskas. Vokiečiai išliejo laiptus, o statybai vadovavo čekas, Anton Bruckner ...ir aitvarai prisidėjo su medžiaga ir dažais...

Eks-kalnakasys
Reno Česna

Redakcijai atsiųsta Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos leidžiamas "Jaužinios" žurnalas. Lietuvių ir anglų kalbomis, 35 psl., įdomios temos, nuotraukos.

Adresas: PO Box 955 North Melbourne 3051.
E-mail: jaužinios@aljs.org

RAŠOTE TESTAMENTĄ?

Skirkite dalį "Tėviškės Aidams"!

Mintimi šventa ten investuokite save,

kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

Būk apaštalas spaudoje "Tėviškės Aiduose"!

Melbourno Lietuvių Parapijos Mokyklos mokinukai

Iš kairės dainuoja Aidai, Ovidijus, Benita, Lina ir Judrina

Aukos kun. Algiiui Šimkui:

\$200 Vaičiuliai, po \$100 A. Sadauskienė, Zita Prašmutaitė, Didžių šeima, \$80 M.V. Dideliai, po \$55 S. Gužys, V.D. Danius, po \$50 I. Sarapinienė, S. Sikorskis, A. Volkas, I. Sarapinienė, S. Zakas, R. Kaunas, B. Prašmutaitė, P. Morkūnai, D.J. Bratiškai, R. Strunga, I. Jokubauskas, A.F. Sadauskai, P. Bimba, J.M. Vaitkus, Z. Pranckūnienė, I.St. Tamošaitis, M. Prasmutienė, H. Lenk, E. Šurnienė, po \$40 E. Dainutis, R.H. Urbanavičius, J. Žalkauskas, D.H.Kaladė, L.Jomantienė, S.M. Tamašauskas, po \$35 T. Jurgelaitienė, A. Butkys, po \$30 V. Mačiulis, Br. Staugaitienė, J. Bartašienė, L.M. Kozlovskiai, D. Lynikienė, Rutkauskai, S. Šabrinskas, J. Šneideris, po \$25 L.H. Ray, A. Kelly, E. Karblane, B. Smaliorius, Ed. Klejus, P. Vaitiekaitis, M. Miliauskienė, po \$20 I. Kunčiūnas, S. Bakaitis, J. Keblys, R. Curis, J. Hackett, po \$10 D. Skimbirauskienė, V. Zidžiūnas.

Kun. A. Šimkus dėkoja už aukas.

Aukos "Tėviškės Aidams":

\$400 Melb. Liet. Kat. Moterų Draugija, \$250 Melb. Socialinės Globos Moterų Draugija, \$100 Z. Prašmutaitė, \$35 B. Prašmutaitė, \$25 A. Kelly, \$20 I.St. Tamošaitis, \$15 E. Karblane, \$10 D. Lynikienė, po \$5 O.J. Bratiškai, L.O. Prašmutai, Iz. Daniškevičienė, NSW, P. Andriukaitis, NSW, J. Norvilas, W.A., J. Keblys, A. Sadauskienė, V. Sadauskas, ACT, P. Morkūnas, R. Strunga, I. Jokubauskas, E.F. Sadauskai, P. Bimba, J. Kemeža, Z. Pranckūnienė, O. Skimbirauskienė, Pr. Kuisys, S.A., dr. V. Bardauskas, S.A. J. Klupšas, \$24.36 S. Slavickas, Kanada, J. Kraulaidys, S. Kubilius Qld., B. Dreiziūnė, A. Montvidas NSW, \$55 S. Šabrinskas, po \$50 V. Šukevičienė, B.V. Vaitkai, NSW, \$100 Melb. Lietuvių Klubas, \$10 M. Stankevičius, W.A., \$15 V. Palavikas, po \$5 P. Kinderis (auka lankstytojams), N.N. S.E. Šeduikiai, G. Baltutis, H. Daugvila, K. Augūnas, V. Kasperaitis, J. Lazdauskis, Tas. A. Kalpokas, V. Norkus, St. Ribačiauskienė, O. Binkienė, Švambariai, A.E. Tomkins, A. Kairys, po \$15 H. Statkuvičienė, E. Dudėnas, St. Starinskienė, S.A. L. Pukys, NSW, \$55 St. Zakas, \$40 V. Lukaitis, \$30 D.H. Antanaičiai, po \$25 R.R. Skeiviai, Lukaitis Partners, \$10 V. Baltaduonis, V. Mačiulis, po \$35 Didžiųjų šeima ir L. Didžienė, T. Jurgelaitienė, po

20 B. Staugaitienė ir J. Bartašienė, R. Urbanavičius, R. Kaunas, 15 M. Prašmutienė, po 5 P. Bartaška, V. Makaravičius, J. Meiliūnas, V. Zidžiūnas, A. Butkys, H. Lenk, B. Smaliorius, Vaičiuliai, M. Miliauskienė, E. Klejus, J. Žalkauskas.

Stasio Šiuškaus atminimui, vietoje gėlių: \$70 Z. Prašmutaitė, \$50 L.R. Valiaugos, po \$30 Vaičiuliai, Sodaičiai, \$25 L.O. Prašmutai, po \$20 B. Prašmutaitė, V. Lazauskas, I. Vilkišienė, Z. Augaitis, V.R. Mačiulaičiai, D.P. Baltučiai, R. Kenny, po \$10 M. Geštautienė, G. Baltutytė, J.M. Vaitkai, J. Leknius, Kebliai, Didžiai, S. Tamošaitis, M. Venckus, Stupurai, Antanaičiai, Skeiviai, E.M. Šidlauskai, Marganavičiai, A. Miškinis, B. Staugaitienė, D. Lynikienė, po \$5 R. Klimienė, D. Zdaničienė, B. Cavel, V. Šukevičienė, Bimbos, Hackett, B. Kymantienė, P. Mažylis, P. Dargis, G. Ramanauskas, A. Ganauskas. Viso \$560

Jadvygos Bražėnienės atminimui vietoje gėlių: Po \$20 Vaičiuliai, Leknius, po \$10 Mažylis, Gucaitis, Vilkišienė, Mačiulaitienė, Baltrukonienė, Sodačienė, po \$5 Geštautienė, D. Zdaničienė. Viso \$110.

Nuoširdžiausiai dėkojame aukotojams. "T.A." administracija.

Padėka

Dėkojame už gausias aukas mūsų visų lietuvių leidžiamam laikraščiui. Jūsų dosnumas palaiko laikraščio gyvastingumą. Dėkojam Melb.Liet. Socialinės Globos Draugijai ir M.L. Katalikių Moterų Draugijai už aukas, bei visiems kartu prisijungiantiems 2004 metų prenumeratą.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos valdyba

Iš Lietuviškų tradicijų stovyklos - susikaupimo akimirka prieš šv. Mišias. Stovyklos nuotr. G. Radzivano

KYBARTŲ KRISTIJONO DONELAIČIO VIDURINĖ MOKYKLA

Gerbiamieji,

Rašo Jums Vilkaviškio rajono Kybartų Kristijono Donelaičio vidurinės mokyklos bendruomenė. Esame mokykla, savo istoriją skaičiuojanti nuo 1912 metų.

2002 metais Kybartuose buvo pastatyta moderni pagrindinė mokykla, kurioje mokosi buvę mūsų mokyklos 1-8 klasių moksleiviai.

2003 metų gegužės 20 dienos Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B-TS-29 "Dėl klasių komplektavimo Vilkaviškio rajono Kybartų pagrindinėje, Vilkaviškio rajono Kybartų Kristijono Donelaičio vidurinėje mokyklose nuo 2003-2004 mokslo metų pradžios ir dėl Vilkaviškio rajono Kybartų Kristijono Donelaičio vidurinės mokyklos akreditacijos projekto gimnazijos statusui gauti patvirtinimo" mūsų mokykloje nuo 2003 m. rugsėjo 1 dienos komplektuojamos 9-12 klasės, t.y. mokykla išsigrįnina ir siekia gimnazijos statuso. Norėdami sėkmingai akredituotis ir gauti gimnazijos statusą privalome sudaryti geras sąlygas dvasiniam, doroviniam, socialiniam ir kultūriniam moksleivių brendimui, jų poreikių tenkinimui, kuris užtikrintų tolimesnį mokymosi tęstinumą.

Šiuo metu jau esame įvykdę nemažai gimnazijai keliamų reikalavimų. Galime pasidžiaugti, gana aukštu moksleivių pažangumu. Praėjusiais mokslo metais mūsų mokyklą baigė 563 moksleiviai, iš jų 88 abiturientai.

Keliamųjų klasių ir dešimtokų pažangumas buvo 87 proc., o kokybinis siekė 30 proc.

Gerai ir abiturientų egzaminų rezultatai. Nemažai iš jų laikė valstybinius egzaminus. 61 moksleivis išlaikė virš 50 balų.

Gerai praėjusių metų rezultatai ir rajoninėse bei respublikinėse olimpiadose ir konkursuose. Iš viso moksleiviai užėmė 35 prizines vietas... Nudžiugino 10a klasės moksleivis Vytautas Iešmantavičius, užėmęs antras vietas fizikų respublikinėje olimpiadoje ir J. Janickio chemijos

konkurse, bei 3 vietą Lietuvos moksleivių fizikos čempionate.

Jau praeitais mokslo metais mokytojai pradėjo vykdyti vidinį mokyklos auditą. Buvo vertintini 4 iš 7 sričių. Jų įvertinimai yra gana aukštame lygyje, tai leidžia daryti išvadą, kad mokykla dirba teisinga linkme.

Vienas iš didžiausių trūkumų - tai materialinės techninės bazės gerinimas. Problema išsispresėtų, jeigu turėtume suremontuotą mokyklos senąjį pastatą. Čia pagal paruoštą projektą įsikurtų biblioteka su šiuolaikinius reikalavimus atitinkančia skaitykla ir informacinių komunikacinių technologijų centru, aktyvi salė, dalis mokomųjų kabinetų.

Šiuo metu yra suremontuotas pastato stogas, sudėti plastikiniai langai ir beveik įrengtas trečias aukštas. Metodistų dėka į pastatą buvo investuota apie 700 tūkstančių litų. Už šią finansinę paramą esame labai dėkingi Jums. Deja, jau keleri metai pastatas yra nešildomas, dėl nepakankamo finansavimo nevykdomi galutiniai remonto darbai, ko pasekoje pastatas merdi. Gaila Jūsų įdėto kruopštaus darbo ir investicijų. Todėl norėtume prašyti Jūsų pagalbos, kad galėtume užbaigti darbus ir įgyvendinti savo siekius Kybartų bendruomenės moksleivių labui.

Įvykęs pirmas susitikimas liepos mėnesį po ilgos pertraukos su Jungtinės Metodistų Bažnyčios atstovais teikia vilčių, kad ir tolimesnis mūsų bendradarbiavimas nenutrūks.

Tikimės, kad mūsų nuogastavimai bus išgirsti. Lauksime Jūsų atsakymo.

Su pagarba,

Kybartų Kristijono Donelaičio vidurinės mokyklos bendruomenės vardu mokyklos direktorius Saulius Spangevičius PS. Informuojame Jus, kad mūsų mokyklos valiutinė USD sąskaita Nr. 4010006129 yra AB b. NORD/LB Lietuva. Vilkaviškio skyriuje, banko kodas 40100.